

22 NĂM SAU.

MÂY VẪN BAY VÀ TA VẪN SAY...

(*Tâm Bút*)

Dalat, buổi cuối cùng. July 27/1997.

Buổi chiều. Chúng tôi, một bọn 8 người ngồi vây chung quanh chiếc bàn tròn nhà anh. Còn anh thì đi lui đi tới giữa bàn rượu và đám học trò nhỏ. Những câu chuyện vui mang tính cách giỡn đùa vang lên rộn rã. Những câu chuyện kiêu dưới đất trên trời, mưa nắng đổi thay.

Đề cập đến phong trào đi hát *Karaoke* đang rất thịnh ở Dalat, tôi nghe anh kể:

“Tôi có cô học trò trông cũng khá xinh. Mẹ cô mở ra một quán *café Karaoke* có phòng riêng cho khách hát. Quán rất đông khách, không phải lúc nào mình muốn cũng có thể vào hát. Cô ta mời nhiều lần nhưng tôi chưa bao giờ đến. Tuy nhiên tôi biết, nếu tôi gọi, mẹ con cô sẽ sẵn sàng dành cho tôi những ưu tiên về phòng ốc hay giờ giấc hát mà thôi.”

Tức thì Quang la to:

“Vậy anh Ngọc gọi đi! Hôm nay là buổi cuối cùng cô Thu Vân còn ở Dalat, mình thử đưa cô đi hát *Karaoke* anh nhỉ?”

Anh và mọi người cùng gật đầu đồng ý.

Riêng tôi lại bật lên câu nói:

“Không! Nếu muốn hát *Karaoke* thì mình đi Phi Nôm đến tiệm của Quảng hát.” (Quảng là bạn của Quang và Mỹ Vân, tôi từng nhiều lần cùng ngồi uống rượu.)

Ý kiến được đưa ra bàn cãi. Các người đàn ông đồng ý đến quán cô học trò, còn tôi khẳng khái trong điều về quán của Quảng ở Phi Nôm.

Anh gọi ý:

“Em quên rằng đêm nay em quyết định sẽ đáp chuyến xe đò Sài Gòn lúc 1 giờ khuya sao? Chuyện vé máy bay của em chưa ngã ngũ, em phải xuống Sài Gòn để lo cho kịp?”

Tôi gật:

“Em biết! Nhưng em định mình mua sẵn vé xe đò bây giờ, xong dặn họ lúc 2 giờ khuya ghé ngang Phi Nôm đón em và Âu Cơ luôn.”

Quang và Mỹ Vân đồng ý. Anh la lên:

“Làm thế không được đâu! Nhớ có chuyện gì xảy ra em không về Sài Gòn để lo vé phi cơ ngày mai, sao còn kịp?”

Tôi cười:

“Thì em ở lại Phi Nôm! Đàng nào cái vé của em cũng đã bị hãng máy bay trì hoãn 17 ngày rồi. Đêm nay về Sài Gòn hay không cũng chỉ thế!”

Quay sang Mỹ Vân và Quang, tôi hỏi:

“Hai em bằng lòng nuôi cô 17 ngày chứ?”

Cả hai bật cười:

“Xong ngay! Cô và Âu Cơ ăn như mèo, có gì mà bọn em phải lo”.

Khuôn mặt anh lộ vẻ bức tức:

“Em vẫn y như bao giờ, lúc nào cũng chỉ làm theo ý mình mà không cần cân nhắc lợi hại mọi sự việc. Em đã muốn đi hát *Karaoke* thì anh sẽ đưa em đến quán cô học trò ngay tại Dalat, cần gì về Phi Nôm cho nhọc sức.”

Thế rồi anh cứ đi lui đi tới từ nhà trong ra nhà ngoài, dáng điệu bức rức khó chịu. Mỹ Vân nhỏ nhẹ cất lời:

“Cô đã muốn vậy, thầy chiều cô một chút. Thầy đã chẳng từng biết cô là một mẫu *gypsy* phiêu bạt hay sao? Em cũng muốn học cô cái tánh này mà học hoài không được.”

Anh bật cười, trong câu đáp có phần châm biếm:

“Chẳng riêng gì Mỹ Vân, *tôi cũng từng là học trò của cô. Nhưng những bài học cô dạy, chẳng bất cứ người học trò nào có thể theo cho kịp!*”

Đêm xuống hẳn, đám nhạc sinh đã về hết mà nét bức rức nơi anh vẫn chưa tan biến. Trông anh như bị giàng co giữa cái điều “*muốn làm tôi vui lòng bằng cách về Phi Nôm hát Karaoke quán của Quảng*” với sự “*toan tính cân nhắc trong việc sợ rằng tôi sẽ lỡ chuyến xe đò Sài Gòn khuya nay.*”

Một lát, khi anh ghé vào tôi hỏi nhỏ:

“Em có vui không?”

tức thì tôi đáp:

“Một điều duy nhất anh có thể làm cho em vui là đừng bao giờ nên nổi giận với em. Anh không hiểu em trong ý nghĩ muốn về Phi Nôm hát *Karaoke* nhà Quảng. Không phải em muốn gây khó khăn cho sự việc, em nào có ưa gì *Karaoke*?”

Trong mắt anh lộ vẻ ân hận:

“Anh xin lỗi em, nhưng không phải anh dám nổi giận với em, mà chỉ vì anh lo cho em bị trễ chuyến xe đò.”

Giọng anh trở nên ân cần hẳn:

“Bây giờ, xin em hãy nói cho anh hiểu ý nghĩa?”

Tôi buồn bã:

“Lần này trở về Dalat, em nhận thấy mỗi Mỹ Vân và Quang là có hạnh phúc. Còn tất cả chúng mình, anh, em, anh Tiên, Nhã, chẳng ai được cái may mắn đó. Vì vậy, khi nghe anh và Quang đề nghị đi hát

Karaoke nhà cô học trò anh, em lo sợ thật. Cuộc đời em từng trải qua những đắng cay ghê gớm trong tình trường nên hiểu rất rõ một điều: *Sự thay lòng đổi dạ có thể xảy ra bất cứ lúc nào và cho bất cứ ai.*”

Và tôi cười:

“Trở lại chuyện đi hát *Karaoke* của anh và Quang, có hai lý do để em nói lên điều muốn về Phi Nôm hát nhà Quảng:

1/ Sự hiện hữu của chúng mình sẽ giúp được cho Quảng có thêm tí tiền sống.

2/ Quan trọng hơn, em không muốn tiếp tay người khác làm tan vỡ một cách vô tình hạnh phúc hiện tại của Mỹ Vân. Nào ai biết điều gì đưa đến nếu đêm nay chỉ vì vui thôi mà Quang đi hát *Karaoke* nơi quán cô học trò ấy? Làm sao Quang dám chắc với lòng rằng không tỏ ra thích thú khi gặp gỡ cô ta? Và chuyện gì sẽ xảy ra cho Mỹ Vân cùng cái gia đình hai người từng gầy dựng được? Trong ý nghĩ đó, em đâu vui cỡ nào cũng không bao giờ cho phép mình vì cái vui riêng mà có thể đưa đến một hậu quả không lường trong sự đau khổ của Mỹ Vân.”

Anh kêu lên:

“Anh xin lỗi em! Anh thật lòng xin lỗi em! Anh đã hiểu lầm em trong việc ấy, xin em tha lỗi cho anh!”

Tôi ngậm ngùi:

“Cả anh lẫn Trần Nghi Hoàng đâu đã từng yêu em mạnh mẽ thì vẫn không hiểu được con người em ở cái chiều sâu vô cùng của nó, vì vậy cả hai đều đã phải mất em. Giờ phút này, em có thể nói lên với anh điều đó một cách không chủ quan chút nào hết. Em xin lập lại: ***‘Anh và Trần Nghi Hoàng chẳng ai đáp ứng được cái tình chung thủy của em để có thể giữ nổi tâm hồn em.’***”

Và tôi cười nhẹ:

“Thôi, bây giờ em không muốn nói thêm về những điều như thế. Mình uống rượu đi! Anh cho em xin cốc rượu. Em cũng thèm đàn nữa mà rất tiếc không còn cây đàn ở đây. Giờ phút này em chỉ thấy rượu và âm nhạc là cần thiết, còn tất cả đều đáng vứt đi hết, tình yêu, danh vọng, hôn nhân, tiền bạc.”

Anh đem cốc rượu đến cho tôi (từ nãy giờ tôi chưa uống). Tôi nốc một hơi, xong lại xin cốc khác. Chát men nồng thấm nhanh qua cổ. Tôi thấy nóng bừng cơ thể. Trong một phút thật ngắn, bỗng tưởng như mình đang trở về vai trò đứa con gái của hai mươi hai năm trước: Đứa con gái quen sống đời du mục, không dễ gì bị ràng buộc bởi bất cứ mãnh lực nào của vật chất xa hoa.

Tiếng nói anh nhỏ nhẹ:

“Anh xin lỗi em lần nữa. Anh còn quá non kém trước em trong ý niệm về đạo đức và tình yêu. Bây giờ, anh hỏi mượn anh Thực cho em cây đàn nhé? Hay là (anh ngần ngại một chút) nếu em muốn, tất cả bọn mình sẽ đổ đèo xuống Phi Nôm hát *Karaoke* nhà Quảng ngay?”

Tôi la lớn:

“Không! Em không muốn hát *Karaoke*. Em chỉ muốn đàn. Em đâu cần *Karaoke* mới có thể phô trương mình cùng kẻ khác? Anh quên rằng em từng là một *violoniste* tài hoa sao? Cái tài hoa của em được ghi nhận ở chỗ, khi đàn bà nghe em đàn thì họ khóc, còn khi đàn ông nghe em đàn...”

Anh ngắt nhanh lời tôi bằng cái cười mỉm:

“... Thì họ đều mê em!”

Tôi mở to đôi mắt:

“Thật sao?”

Anh gật đầu:

“*Thật! Và đó là điểm bất hạnh của đời anh trong cuộc tình năm cũ.*”

Anh Triệu Trung Tiên đưa ra nhận xét:

“Nghe *piano*, tôi chỉ rung động, chứ còn nghe *violon*, tôi có thể khóc được.”

Anh cười lớn:

“Và xin hỏi, có phải ngày đó anh Tiên từng khóc vì tiếng đàn Thu Vân?”

Anh Tiên gật đầu, vô tội và tự nhiên.

Tôi nhìn cả hai người đàn ông, lòng thoáng tự ngạc nhiên với một ý nghĩ vừa nảy ra trong óc. Một tình yêu, dù nồng nhiệt đến đâu, cũng có lúc bị chết đi cùng năm tháng. Nhưng một tình bạn chân thật thì không như thế. Nó có thể tồn tại mãi một cách tự nhiên, thời gian càng trôi, bề dày tình cảm càng thêm vững mạnh.

Tâm tư chợt băng khuâng vì khám phá bất ngờ đó. Trong đời, những người bạn quý của tôi đếm chưa đủ trên một nửa bàn tay. Rời rớt trên đất Mỹ 11 năm, điều này lại càng hiếm. Nhiều người đọc sách tôi, ngỡ rằng cái độ giao thiệp của tôi rất rộng, nhưng tình thật, rất ít người được tôi dành cho một vị trí bạn hữu trong tim.

Với Trần Nghi Hoàng, lẫn lộn trong cuộc sống vợ chồng là một tình bạn, điều đó có thật, nhưng kể từ sau những cú chết lòng tháng 12/1995, tình bạn này phai tàn dần theo với những khổ đau chồng chất giữa hai người.

Đêm nay, một đêm Dalat, gặp lại những người bạn của 22 năm trước, tôi mới thấm cảm được điều rằng “***Những cái gì chân thật đều có một giá trị bất biến***”. Giá trị trong một tình bạn, tôi đã gặp từ anh Triệu Trung Tiên. Hai mươi hai năm, quãng thời gian rất dài cho một mối giao thiệp, nhưng vẫn chưa đủ để định giá cho thấy sự “có hay không” của một giá trị. (Trên đất Mỹ, có những người tự nhận là bạn tôi gần 30 năm trước, nhưng mãi đó vẫn chỉ là những kẻ hời hợt qua đường trong vùng trời tình cảm riêng tôi.) Lần trở về này, phải kể là một chuyến đi ích lợi. Tôi học được nhiều thứ, đón nhận nhiều điều, và trên hết, ý thức được rõ ràng giá trị của một con người mà tương

phản với bộ dáng bề ngoài tàng tậ là một trái tim sáng ngời tình cảm dành cho tôi, cho tất cả những người bạn chung quanh.

Anh rời bàn rượu, đứng lên điện thoại cho anh Thực, xin mượn cây đàn.

Nửa tiếng đồng hồ sau, cây đàn về tới.

Tôi cảm lấy, phốc ngồi lên mặt chiếc bàn nước kê trong góc. Bản nhạc *Phôi Pha* được tấu lên trước hết, Hòa đệm theo bằng *guitare*, cây đàn của Nhã tặng tôi. Bản nhạc được tấu đi tấu lại nhiều lần trong đêm lạnh. Bên ngoài, trời mưa thật lớn. Bên trong, tiếng hát mọi người nho nhỏ ngân theo:

*Ôm lòng đêm nhìn vầng trăng mới về
Nhớ chân giang hồ
Ôi phù du từng tuổi xuân đã già
một ngày kia đến bờ, đời người như gió qua.
Không còn ai, đường về sao quá dài
những đêm xa người
Men rượu cay một đời tôi uống hoài
Trả lại từng tin vui cho nhân gian chờ đợi.
Về ngồi trong những ngày
Nhìn từng tia nắng ngời
Nhìn từng hạt mưa bay
Có những ai xa đời quay về lại
Về lại nơi cuối trời làm mây trôi.
Thôi về đi, đường trần đâu có gì
tóc xanh mấy mùa
Có nhiều khi từ vườn đêm bước về
Bàn chân ai rất nhẹ, tựa hồ những năm xưa.*

Tôi nghĩ đến TNH qua những âm thanh ray rức. Nhớ thật nhanh lần xuống Nam Cali mùa Tết tháng 1/1996, nghe chị Lê Uyên hát tặng bài này cho cả hai. Đó là một kỷ niệm buồn. Trong đời, những kỷ niệm buồn, tôi luôn luôn tìm cách quên lãng. Vậy mà tại sao đêm nay vẫn cứ đàn nhiều lần bản nhạc ấy? Dalat lạnh, lòng tôi cũng giá băng bất chợt. Cái lạnh của lòng từ đâu xuất phát? Đó là câu hỏi tôi từng có lúc băng khuâng đặt ra với mình suốt từ chiều tối nay.

Đến một lúc, có ai đó mở nắp đàn *keyboard*, mời anh.

Tôi bật nói:

“Phải đó! Anh hãy đệm cho em! Hai mươi hai năm rồi, tiếng đàn em đơn độc quá!”

Anh nghiêng mình trước tôi, giọng thật âm (trong điệu nói như đường nghèn nghẹn):

“Anh thật hối hận vì những gì đã làm ra cho em dạo trước. Bây giờ em trở về đây, tâm tình rách nát, em bảo anh làm gì, anh cũng xin hết lòng đáp ứng, cốt chỉ mong nhìn thấy một nụ cười thỏa thích trên môi em. Nếu em bảo anh đồ đèo đi Phi Nôm, anh cũng đi; bảo anh xuống Nha Trang, anh cũng khởi hành liền. Tội anh mà! Anh muốn làm tất cả cho em. Tất cả! Em biết không? Tất cả!”

Tôi cười nhẹ:

“Không! Em chỉ muốn anh đàn với anh. Và nhất là muốn rằng anh đừng bao giờ nên nổi giận trước em. Anh mà nổi giận là em biến mất liền ngay tức khắc. Con người em mong manh nhạy cảm là thế. Em rất sợ sự hung bạo. Năm xưa anh từng mất em vì đã tỏ ra hung bạo. Năm nay Trần Nghi Hoàng cũng không tránh được điều ấy như anh.”

Anh cúi đầu:

“Anh hiểu. Anh xin lỗi em.”

Và anh ngồi vào đàn.

Những bản nhạc liên tiếp tuôn chảy trên tay, bản này nối tiếp bản kia. Đặc biệt hai bản *Người Đi Qua Đời Tôi* và *Nửa Hồn Thương Đau* được anh cất lên nhiều bản.

Khác hẳn đêm trước, đêm nay, anh như tìm lại cái phong thái tài hoa ngày cũ. Dáng anh gầy gầy, đôi vai nghiêng nghiêng, mái tóc bành bồng trước trán, mười ngón tay linh động nhảy múa trên hàng phím trắng.

Âm nhạc chúng tôi hòa quyện nhau trong làn khí lạnh của một đêm Dalat buồn như khóc. Tôi nghe trong tim nức nở một nỗi đắng cay cao độ. Hiện tại này, tôi đã trắng tay tất cả. Tôi không còn sở hữu được điều gì cho rõ rệt trong cuộc đời riêng. Âm nhạc. Văn chương. Tình yêu. Tiền bạc. Hôn nhân. Hạnh phúc... Tất cả đều biến thành mây ảo. Còn lại đêm nay, một đêm Dalat có bạn bè vây quanh, có tiếng đàn muện trẻ, có những sợi rượu cay không đủ làm ấm trái tim tôi đang giá buốt, tôi đã như **khóc thật** theo những gì đè nặng con người mình từ hai năm trước. Khóc, không bằng mắt, mà khóc trên những âm thanh rơi rớt còn giữ được chút ít trong tay.

Lúc 1 giờ khuya, chuông điện thoại reo vang. Cả bàn rượu ai cũng biết đó là tiếng gọi của người tài xế xe đồ, nhắc nhở cho tôi chuẩn bị, kịp giờ từ giả.

Anh bỏ đàn đứng lên. Tôi nghe trái tim mình bóp thắt đau đớn. Tôi vung cao cây *archet*, ngăn anh lại:

“Khoan! Chỉ nửa tiếng thôi, em lại sẽ ra đi. Em xin anh đàn cho em nghe một bản...”

Tôi bỏ ngang câu nói, trong óc nghĩ đến bản nhạc đau thương ngày cũ. Anh ngồi vào đàn trở lại, và lạ lùng sao, như một giao cảm đặc biệt, bài hát ấy vang lên. Tôi vẫn trong thế ngồi chênchéch trên chiếc bàn kê trong góc, ôm ghì cần đàn, úp mặt vào đó, một bàn tay

vùi sâu trong tóc, xoáy xoáy trong đầu là những lời hát của bản nhạc ngày xưa:

*Ai nói yêu em đêm nay
Ai nói yêu em đêm mai
Ai nói yêu em sau này?
Son phấn nào giết thơ ngây
Ánh đèn màu nào đơn côi
Lệ rơi nhiều hơn mưa lũ
Ai dìu bước em đêm nay
Ai dìu bước em đêm mai
Ai dìu bước em tương lai?
Nhịp chân nào đưa rẽ rời
Ôi tiếng kèn nghẹn như tiếng khóc
Thương cho người một kiếp cô đơn.
Rồi từng đêm từng đêm
Qua biết tay bao người
Một lần son nhạt môi
Cay đắng thêm trong đời
Tàn một cơn mê
Bẽ bàng một mình ai
Nghe trong lòng giông tố như cuốn xô
Ai nói yêu em đêm nay
Ai nói yêu em đêm mai
Ai nói yêu em sau này?
Khi bóng chiều thả thơ rơi
Vũ trường chợt bùng men say
Ai nói yêu em đêm nay?*

Cứ thế, trong nửa tiếng đồng hồ, bản nhạc vang lên mãi, anh đàn *keyboard*, Hòa đệm *guitare*, tôi úp mặt vào cây *violon*, những người bạn ngồi cúi đầu trầm lắng. Ngoài vườn, tiếng mưa vẫn đều đều vang vọng. Kỷ niệm thật buồn đến chết cả trái tim!

Bỗng dưng, tôi chợt nhận ra một điều ghê gớm dội đi dội lại trong đầu tôi khi ấy: “Anh và Trần Nghi Hoàng, hai con người, hai vùng trời tình cảm khác biệt nhưng quả thật có điều trùng giống: Mỗi người đều cưu mang sự khổ đau trên hết khi ghép cuộc đời họ vào trong cuộc sống tôi với đầy đầy cay đắng. Tuy nhiên, tâm tình cả hai trao cho tôi, chân thành say đắm và vô cùng sâu rộng như nhau.”

Tiếng còi xe vang lên inh ỏi ngoài đường vắng như một hồi chuông báo tử. Mọi người trông rõ là hốt hoảng, lục tục đứng lên, đem hành lý tôi ra xe.

Tôi bắt tay từng người, những cái xiết thật chặt, hẹn với họ một ngày trở lại. Xong, cùng Âu Cơ ngồi vào chỗ của mình. Chiếc xe chuyển bánh về hướng thành phố, đón thêm những khách mới. Tôi

ngắm từng người bạn qua làn kính âm, cố ghi trong óc hình ảnh cuối cùng của họ, nghe trái tim trĩu nặng một nỗi buồn.

Nửa giờ sau, xe đầy khách, lao trở lại trên con đường Nguyễn Tri Phương trước khi đổ đèo ra quốc lộ. Từ đằng xa, tôi đã thấy cái dáng anh cao lớn, hiện hữu nơi đầu ngõ như ban nãy. Chỉ mỗi mình anh. Bạn bè đã bỏ đi hết. Trông anh thật cô đơn trong bóng đêm lạnh giá. *Anh kiên nhẫn đứng chờ chiếc xe chạy ngang để lại được nhìn tôi lần cuối.* Ôi! Lần cuối cùng từ biệt! Tôi không hy vọng anh còn tồn tại trên cuộc đời này trong lần trở về kế tiếp của tôi.

Chiếc xe trở qua ngôi nhà anh ở. Tôi đưa tay vẫy. Ngó vào kính chiếu hậu, thấy anh vẫn đứng lặng giữa trời khuya, đóm thuốc lá đỏ rực nơi môi, dáng im lìm như một cây thông chết.

*Mây vẫn bay và ta vẫn say
Thình không sương rụng tiếng vơi, đây
Lối nhỏ xôn xao tình cô cựu
Em xa rồi, điệu hát tàn phai
Adieu !*

*(Trần Thị Bông Giấy
San Jose, Cali. Tháng 8/1997)*
[]